

SEN (103)

Pozerám nahor, až ma bolí v krku,
kam letia žeriavy a navíjam ich plač
na cievy v srdci, kto som, čo som zač,
a za tým plačom načahujem ruku.

Žeriavy tiahnu, slzy zostanú
na cievkach v duši, pripájam k nim
lampy,
i radosť, no i varovanie - sám pi,
čo variš na píštalách toho organu.

Nebo sú vráta celé dokorán,
ale tie vráta úzke sú, ich škárka
je ucho ihly, ktorou výšivkárka
zdobí mi rubáš, až raz dokonám.

Odchody popolavých žeriavov
trhávajú ma na najmenšie kúsky,
no odletujú zo mňa ako z brúsky
drobučké iskry do tmy nad hlavou.

SEN (102)

Dom stojí, hlboko je zorané.
Čo by sme boli s týmto všetkým bez
žien?

Keď snívam, celý v okamihu znežniem,
ale tá krehkosť volá do zbrane.

Sen so mnou všetky cesty podniká
a podniká ich s každým, kto má
chrabré

srdce a predá všetko za lesk jednej
šable

a na dvoch jediného koníka.

Nezlomiteľné srdcia rytierov
v chudobnej zbroji pod zeleňou paliem
dobývajú mi v srdci Jeruzalem,
oslobodzujú mi ho nádherou.

Výprava krásy je vždy krížová,
nekrvavo ma dobýja, kým nie som
kaplnkou v stráni, okolo nej lesom,
hrobom, čo prázdny je, a doslova.

SEN (101)

A keby som raz stratil záujem,
čie je to všetko, načo komu, odkiaľ,

a ktože mi to oči, uši odklial,
že občas vidím, zavše počujem;
a keby som viac nepocítil dážd'
tých požehnaných písmen, ktoré pršia
na všetko vôkol, až sa chveje duša,
tých živých šípov z modrých božích
bášť -

čím by som bol? Len ako ovčí trus
zúrodiť by som mohol v stráni lúku,
zaniknúť ako márnny výkrik v hluku,
ako hlas, ktorý nevydral sa z prs.

No aj keď neviem, čo to znamená,
na vlasy, na ramená, do náručia
obrazy v snách mi neustále pršia,
a pršia na mňa božie písmená.

SEN (99)

Dnes ešte o to nemáš záujem,
dnes sa len radosť do nás pomestí,
no čo ak neskôr, plný bolesti,
nezvládnem ani prosté ďakujem?

Nuž ďakujem ti teraz tisíckrát
a ďakujem ti tisíci a prvý,
odkiaľsi zvnútra, z mlčania, až z krvi.
Nehovor nič, len smej sa - napríklad.

Posmievaj sa mi, sáč ma, nezbedná,
nedôverčivá ako srna v húští,
no na ústa si prilož moje prsty,
prisahaj, šťastie sme my dovedna.

Sme ako centrobežné koľaje,
čím väčšmi tvárim sa sami,
niet ničoho, len kúsok ľudskej drámy,
a sen, čo nám z toho kúska dopraje.

SEN (97)

Naberá hrste lístia, z chodníka
dvíha to perie nad hlavu a púšťa,
akoby vtáky vyleteli z húštie,
tak sa tým lístím duše dotýka.

Akoby nepatrila nikomu,
letí tá neha nanebesiavzatá,
a vietor vykladá tým lístím zlata
nenapísanú božiu ikonu.

Na jeseň taká býva hladina,
farebná strohosť umučených svätých,

*v zlate a striebre brilanty a prepych,
nevedno, kde sa nebo začína.*

*Na sen sa zvonka vesmír podobá,
i duša podobá sa na sen zvnútra
a zo sna je aj rieka, krásne smutná,
neliečiteľná, božia choroba.*

SEN (96)

*Keď dotkne sa ma lemom svojej sukne,
pohrdam vkusom, kašlem na dobu,
vykrútim si ju, z hliny nádobu,
a rozbijem ju, keď mi v ohni pukne.
Krása sa zavše poddáva aj slepým,
len komu sama chce, sa otvorí
v sebazaprení, na dne pokory,
rajcovnejšia i svätejšia než predtým.
Nahrnie mi vždy na hrud' svoje lesy,
na hrud' mi celú líku nahrnie,
zovšadiaľ, neodkladne, úplne
celé to Božie: Adam, Adam, kde si!
S Fullom a Benkom, s tebou, brat môj
Mousson,
od hanby musím, musím do krásy,
nech vyčasí sa a nech vyklasí
odpoveď moja: Neskryl som sa, tu
som!*

SEN (95)

*Kamene štiepam, hnetiem silou dlaní,
žmýkam z nich rudu ako zemskú krv
a znova tvorím, krajšie ako prv,
nádhery, moju nepozemskú pani.
Vstupuje do mramoru, ku mne kráča,
akoby vyšla smrti v ústrety,
a ja ju hľadám v centre obety,
zakliate v skale nepozemskej vtáča.
Je v kameni, len možno zavše v inom,
načahujem sa, dotýkam sa dna -
je živá, veď je dieťa môjho sna,
a keď ju tvorím, stávam sa jej synom.
Načahujem sa, hľadám v mlkvom
chvení
kameňa obraz, no nie vlastnú tvár,
ale tvar, matku, črty, len pár čiar,
čo porodila ma z vlastných očarení.*

SEN (92)

*Do neba padá smrť aj sen,
ale z tých dvoch mám radšej toho
pána,
čo zobúdzma ma do života zrána,
keď celú noc mi v duši šepkal - smiem?
Smrť príde raz, sen chodí tisíckrát
a so mnou umiera aj zmŕtvychvstáva.
Ach, zobudiť sa, aká je to sláva -
otvoriť oči, uzrieť napríklad
kučierku vlasov, keď sa s nimi hrá
jas spoza záclon, kedy celý moknem
v daždi, čo na mňa šikmo šibe z okien
odbleskom z večne horiaceho kra.
Jedného dňa, až smrť a sen
stretnú sa v láske, zo mňa náhle snímu
dilemu, s kým ísť na hostinu,
s kým v divom tanci zhorieť na báseň.*

SEN (88)

*Aký som pustý, aký prázdny, viem,
keď obíde ma cestou k iným šťastným
a dokáže mi, že len márnosť vlastným
bez plnosti sna, stvoriteľa zmien.
Nadarmo utedy vážim priehrstia
nádhery, čo sa trblieta a horí,
jej hodnotou je od vekov on, ktorý
krásu aj navštevuje, no aj opúšťa.
Hovorím tráve, tráva, prečo spíš,
kamene prosím, no ich pery mlčia.
Čokoľvek, čo by som vzal do náručia,
zomiera, len nie na rázcestí kríž.
Toho sa držím. Kríž ma preklenie
odo mňa ku mne, cez tú hroznú jamu
sebaľútosti, pýchy, sebaklamu,
ponad to všetko márne súženie.*

SEN (84)

*Sen, to je chrám, a v chráme tom
sníva si nás, náš pád aj našu spásu,
trpezlivý a večný vlastník času.
Ach, ako dobre je nám snívať dvom.

Sen si ma stavia, zo snov dvíha dóm
s kupolami, čo blýskajú sa a sú*

nie zo zlata, no z chvenia toho hlasu,
z jazyka srdca, ktoré tlčie v ňom.
Neprerušený, nekonečný tón,
to je sen, sníva nebesá aj atóm,
je Bohom čistých, rúhavým je katom,
a volá svätých bdieť a napokon
na hrote vlasu stáť a s istotou
navôkol kričať ľahkosť takú ťažkú,
že naučí ťa letať ako vážku
a v jedinom žiť aj sto životov.

SEN (85)

Sen si ťa sníva tak, že padáš z nôh,
užasnutý, a predsa stále slepý.
Si iba podpník, sen doň s láskou štepí
šľachetnosť vidín iným na osoh.
Aj mňa tak sníva, mnou tak preniká,
do všetkých mojich neduživých úžin.
Vzpieram sa mu, a predsa mu len
slúžim -
skutočnosť svätých, túžba hriešnika.
Z beriel sú barly, štiepkou sa stal štep,
ohník je z triesok. Keď už ozaj vyschnú
konáre stromu, vrátia svetlo písmu,
horúčosť peci, kde sa rodí chlieb.
Nemôžem bez sna, som len jeho sen,
dokaličený o hĺbkych a hrany,
na transfúzií túžbami a snami,
vstávam, keď práve padám do kolien.

SEN (86)

Sen si ma vedie schodmi vo veži,
schod po schode v tom vytržení
zráznom,
kde podobáš sa šialencom a bláznom,
len bláznom totiž na sne záleží.
Schodisko nemá konca, nemá dna,
len stupienky, čo pod nohami rastú
k námahe, k viere, k pokore a k
šťastiu,
k istote celkom neistého sna.
Na týchto schodoch srdce vrávorá,
na strmých schodoch bez zábradlia,
opôr,
zabudnuté sťa na záhumní kôpor,
slávou mu je len vlastná pokora.

Sen si ma vedie schodík po schode,
môj stvoriteľ, môj učiteľ, môj patrón,
usadí ma raz ako sluhu na trón,
kde po žatve si sadá úroda.

SEN (83)

Nakoniec, sen môj, čo mi zostalo?
Iba dve hrste prachu, iba popol
z horúcich dlaní. K prosbe som ich
zopol.

Nie je to dost? Tak je to nemálo.

Popol je bránka vzadu pri humne,
sadam, kam zadom chodieval som s
mamou

cez túto bránku do raja hneď za ňou.
Bolo to nádherné a rozumné.

Prach rozsypú raz možno na pole,
doprostred prvých vyklíčených klasov,
dozreje s nimi, znova bude krásou,
listovať si v nej budú topole.

Zatiaľ si, sen môj, listuj vo me ty,
poddávam sa ti úprimne a smelšie.
Čítaj si vo mne svoje vlastné verše.
Som zošíť básni v koži odetý.

SEN (80)

Si taký veľký, že ťa nenájde,
kto večne hľadá ihlu v kope sena,
nájde ťa iba duša udivená,
len viera, čo je stále v ofsajde.

Keď vychladne mi v peci pahreba,
si uhlie, drevo, zápalka i plameň,
ach, sen môj, nebyť tvojich ramien,
čo by som si len počal bez teba.

Si moje všetko, priateľ do dažďa,
zašívaš na mne otvorenú ranu,
keď sa ma blížni nezastanú
a po jednom ma z duše zavraždia.
Zručnosť mi kladieš do žíl, na prsty,
do lýtok silu, dáš mi však aj barly,
ak by raz nohy rýchlejšie mi starli
než srdce, čo raz duša opustí.

SEN (79)

Poézia, ty zimovisko snov,

čo zlietajú sa k tebe ako sovy,
ty starý údiv, čo je večne nový,
ty zmŕtvychvstanie zahalené hmlou.
Si spln, keď práve nastupuje nov,
si pevnosť trámov, aj keď hnijú krovy,
si láska v slzách mnohoročnej vdovy,
si všetka láska v slzách všetkých vdov.
Si svetlo, ktoré prikrýva sa tmou,
nech nezahyniem v jase tvojich vlasov,
keď voslep ponáhľam sa tvojou trasou
a ty sa práve zaoberáš mnou.
Si lukostrelec, nájdi ma a lov,
zastreľ ma nehrou, vystreľ mozog
krásou
do nepoškvrnených a lepších časov,
ty múdry pôvod všetkého, i slov.

SEN (78)

Pútnická palica je rodná zem,
pútnická palica je rodné nebo,
o ne sa opieram, keď kráčam, lebo
na tomto kríži mŕtvy ožijem.
Putujem tak, že visím v bolesti
na vertikále, ktorou túžba škrtá
horizontálu, jedna, druhá... štvrtá,
nekonečno sa do sna pomestí.
O mnoho ma sen denne oberá,
obsýpa ma však nádherou a darmi
tisíckrát viac, než odňal mi, než vzal
mi,
on je môj lekár, moja dôvera.
Nuž kade chodím, ľudom, krajinám
zo srdca žehnám, súcitný a hrubý,
láskavo prísny, ako ten, čo ľúbi,
lebo aj ja sa iba potkýnam.

SEN (77)

Siedmeho siedmy roku sedemnásť,
nevedno v ktorom tisícročí,
dajaký piatok do hlbokých očí
zostúpi ako sliepka - vajce klásť.
Pod škrupinkou sa pohne kuriatko,
slnko sa vyľahne a kohút spieva
hlboko v žilách planúceho dreva,
na popol premení ho zakrátko.

Aj ja som iba z toho popola.
To iba sen si zo mňa čosi zliepa,
tá jeho láska, zúrivá a slepá,
z pahreby naspäť lipu povolá.
Sen veru ani chvíľu nevyčká.
Sedemkrát zhorím, sedemdesiatsedem,
kým kolenačky opäť nájdem Eden,
kde vták sa vracia na dno vajíčka.

SEN (76)

Vo sne sa predsa nikam nestráca
ani len smietka, ničo človek,
ani sto slovík, ani mnoho stoviek,
jas Slnka či svit Mesiaca.
Čo nevidno, len líha si
späť ako kniha na poličku - do sna,
no ďalej plátno tkajú snové krosná,
na jasné nebo sen sa vyčasí.
Smrti niet. Smrť je iba lusknutie
nehmotných prstov pomedzi dve fázy
života, ktorý krásou mrazí,
keď tomu chveniu rastú perute.
Kto umiera, len z ciest sa navráti
do dlaní nebeského rozsievачa,
čo po oblohe naširoko kráča
a sype zrno, hviezdne roráty.

